

Perpignan, Narbonne, Béziers. De namen klinken bekend, maar wie heeft deze Franse steden op weg naar het zuiden wel eens bezocht?

Hans Avontuur nam op de A9 tussen Montpellier en de Spaanse grens de afslag en werd blij verrast.

PERPIGNAN:

Openingspagina's: links: de kathedraal; café bij de Rue René Paratilla. Deze pagina: Palais des Rois de Majorque. Rechterpagina, met de klok mee: Rue de la Révolution Française; de mooiste details vind je achter gevels en deuren; een herinnering aan een koninkrijk; de nog niet gerenoveerde zigeunerwijk.

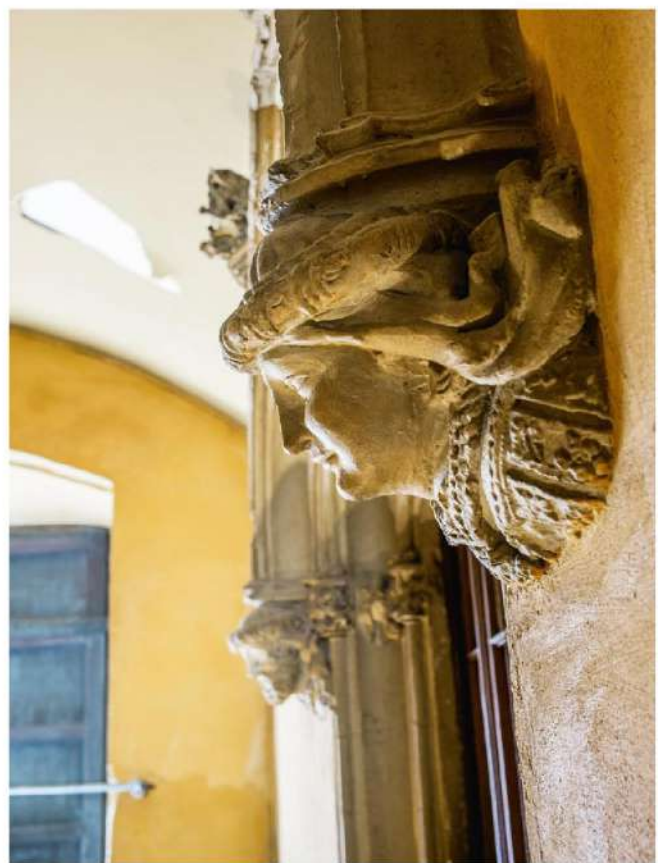
PERPIGNAN

Een sterk karakter

Op de grens van het historische centrum en de zigeunerwijk sta ik plotseling op een gerenoveerd pleintje. De gevels staan strak in de verf, het wegdek is mooi geplaveid en olijfbomen zorgen voor schaduw. Nog niet zo lang geleden was het hier grauw en onvriendelijk. Nu is het zo'n plek waar je begint met koffie drinken en eindigt met een uitgebreide lunch. Het pleintje heet Plaça de Jaubert

Passà. Inderdaad, Plaça. Perpignan is de hoofdstad van Frans Catalonië. Dat komt vooral tot uitdrukking in de taal, de cultuur en de levenslust van de bewoners. In tegenstelling tot Spaans Catalonië is er nauwelijks sprake van drang naar onafhankelijkheid. Het buurtje rondom de Plaça de Jaubert Passà wordt straat voor straat opgeknapt en is in trek bij een jong en creatief publiek. Noem het hip, trendy of *bobo*, zoals de Fransen het zeggen, *bourgeois-*

bohème. Ook de nabije Rue de la Révolution Française past in dat beeld met ateliers, werkplaatsen en eenvoudige restaurants. Het bobo-buurtje schuift steeds een klein beetje op richting het hart van de wijk Saint-Jacques, waar al sinds de 14de eeuw een grote zigeunergemeenschap woont. Vroeger had het de reputatie van een gevaarlijke wijk en ook nu komt het nog wel eens in het nieuws door sociale onrust. Toch overheerst nu de mediterrane sfeer. Boven wappert het wasgoed in de wind, beneden spelen de kinderen op straat terwijl hun moeders en oma's vanuit de deurpost of het raam toekijken.

Op ontdekkingstocht door Perpignan zie je al gauw dat er een aantal uitzonderlijke gebouwen staat, zoals het stadhuis en de kathedraal. Die rijkdom dankt de stad aan de koningen van Mallorca die hier in de 13de eeuw hun residentie hadden. Een aardig historisch weetje, maar wie nu het paleis bezoekt doet dat op de eerste plaats voor het uitzicht vanaf de donjon: 360 graden rondom. Op heldere dagen kun je zowel de Middellandse Zee als de besneeuwde toppen van de Pyreneeën zien.

Ik wandel kriskras door de stad. Langs art-decopanden, een stukje vestingmuur, de oude stadspoort, het water van de Basse en het Place Arago met zijn palmbomen. In de Rue Emile Zola – de schrijver die de uitbuiting van arbeiders aan de kaak stelde – duw ik de zware houten deur open van Hôtel Pams. Dit was de woning van de familie Pams die in de 19de en 20ste eeuw fortuin maakte met de productie van papier ➤

voor sigaretten. Naar goed Perpignans gebruik is het huis aan de straatkant relatief ingetogen. Die bescheidenheid wordt achter de façade ruimschoots gecompenseerd met schilderingen, beelden, houtsnijwerk en een weelderige tuin met zicht op een klokkentoren. Hier luidde de fabrieksbaas de klok als het tijd werd voor de arbeiders om aan het werk te gaan. Natuurlijk kun je in Perpignan een lijstje met hoogtepunten afwerken. Inclusief het Place de la Loge en het Musée d'Art Rigaud met werk van onder anderen Rigaud, Mucha, Maillol en Jan Brueghel. Maar het leukst is een zwerftocht door de smalle straten van het bobo-buurtje. Dáár voel je het ritme van de stad, dáár klopt het gastvrije Catalaanse hart van Perpignan: *benvinguts*, welkom!

NARBONNE

Een rijk verleden

Het is vroeg in de ochtend en stil in de stad. Op het plein voor het stadhuis zijn de terrassen nog leeg. Vanuit de markthal met art-decogevel klinkt wel bedrijvigheid. Hier ontwaakt Narbonne. Groente, fruit, vlees en vooral veel vis wordt er verkocht. En op dit tijdstip sterke koffie met een croissant. Bijzonder? Op het eerste gezicht misschien niet. Een markthal vind je in zoveel steden, maar hier is hij nog gewoon van de bewoners zelf. Je kunt je er heerlijk onderdompelen in het dagelijks leven van Narbonne. En dat is fijn, want bij gebrek

BIJ GEBREK AAN BEKENDHEID HANGT ER EEN PRETTIGE LICHTVOETIGHEID

aan bekendheid hangt er een prettige lichtvoetigheid over de stad. Of zoals Charles Trenet, de zanger, liedjes-schrijver en acteur die hier werd geboren zou zingen:

*'Narbonne mon amie
 Demain il fera jour
 Demain chantera la vie
 Et fleurira l'amour'*

In Narbonne heeft alles een menselijke maat. Je hebt musea, monumenten, winkels en keuze uit tal van fijne eet- en drinkadressen zonder dat je gebukt gaat onder keuzestress. Ook het Canal de la Robine dat door het centrum stroomt draagt bij aan de losse sfeer. In voor- en najaar kun je er flaneren over de zonnige kade, tijdens de hete zomer onder de bomen van de promenade.

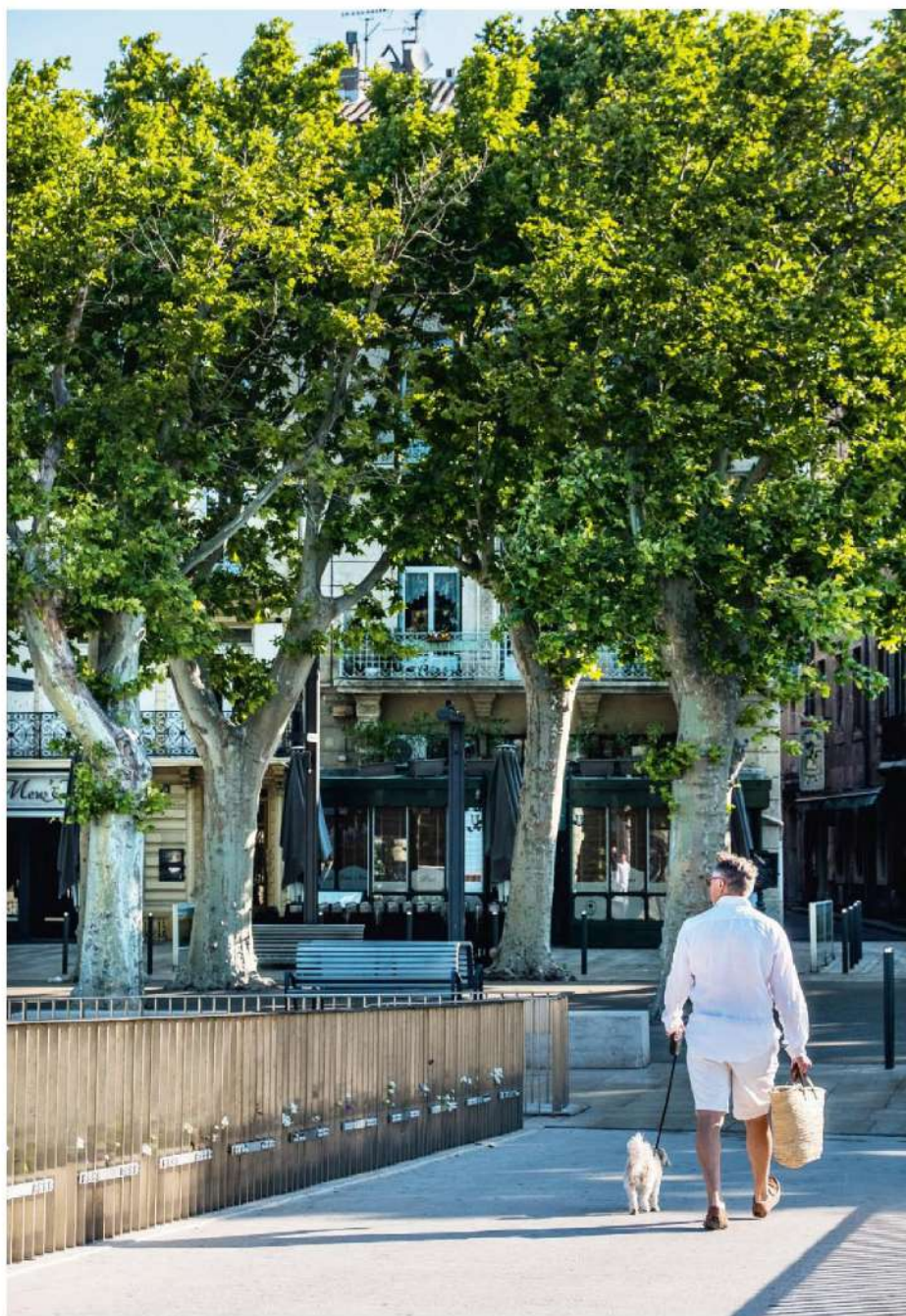
Vroeger stroomde een zijtak van de Aude door het centrum en moesten schepen tol betalen. Het ensemble van het aartsbisschoppelijk paleis en de kathedraal verraadt iets van die mooie jaren. De architectuur is een mix van stijlen en beide monumenten zijn, zoals zo'n beetje heel Narbonne, gebouwd op de fundamenten van een Romeinse metropool: Narbo Martius.

De Romeinse tijd heeft de stad geen grootse bezienswaardigheden nagelaten zoals een tempel, triomfboog, forum of theater. Na de ondergang van het Romeinse rijk werden de panden als bouwmarkt gebruikt. Stenen gratis af te halen. Er is wel een indrukwekkende collectie archeologische vondsten die de stad gaat onderbrengen in een nieuw museum dat in 2020 zijn deuren moet openen. Het pand komt van de teken- tafel van Norman Foster, bekend van prestigieuze bouwwerken zoals de Millennium Bridge, de koepel van de Rijksdag en het viaduct van Millau.

In het stadje zelf is het zoeken naar de Romeinse erfenis een leuk tijdverdrijf, een kwestie van zoeken en heel goed kijken. Monumentale zuilen en stenen zijn hergebruikt in huizen en bijvoor-

NARBONNE:

Linkerpagina, met de klok mee: de kathedraal; keus uit meer dan honderd kazen bij Les Grands Buffets; resten van de Romeinse Via Domitia; Charles Trenet wordt in zijn geboorteplaats geëerd. Onder: de heerlijk zuidelijke sfeer van Narbonne.

NARBONNE: onder: ooit stroomde hier de Aude, nu ligt er een kanaal.
BÉZIERS: rechterpagina, met de klok mee: standbeeld van Jean Paul Riquet, die met het Canal du Midi de welvaart naar Béziers bracht; eten in Restaurant Le 9, een topadres bij de sluizen van Fonseranes; de 9 sluizen van Fonseranes zijn Unesco Werelderfgoed.

beeld de kathedraal en het aartsbisschoppelijk paleis. Soms is een complete zuil in een gevel gemetseld, soms zie je enkel een steen met inscriptie. Het mooiste aandenken aan Narbo Martius ligt recht voor het stadhuis. Daar is een deel van de oorspronkelijke Via Domitia blootgelegd, de weg die Italië met Spanje verbond. Aan het plein beklim ik de 42 meter hoge donjon en kijk uit over de daken van de stad. Van beneden waaien flarden van een bekend liedje voorbij. Een straatzanger heeft een klassieker ingezet van opnieuw Charles Trenet:

*'La mer
 Qu'on voit danser
 Le long des golfes clairs*

*A des reflets d'argent
 La mer
 Des reflets changeants
 Sous la pluie'*

Narbonne is ook de stad van Les Grands Buffets. Ik had nog nooit van dit restaurantconcept gehoord, maar in Frankrijk en Spanje is het een begrip. Als je zeker wilt zijn van een plaatsje, moet je maanden van tevoren reserveren. Het geheim? Luxueus dineren voor een bistroprijs. Voor minder dan zesendertig euro mag je eten wat en zoveel je wilt: oesters, kreeft, kalfsmedaillon, magret de canard en keuze uit ten minste 110 soorten kaas. Het idee ontstond in 1989 toen Louis Privat bedacht dat hij niet

BÉZIERS IS VOORAL BEKEND OM DE SLUIZEN VAN HET CANAL DU MIDI, DAT HIER EEN HOOGTEVERSCHIL VAN 21 METER OVERBRUGT

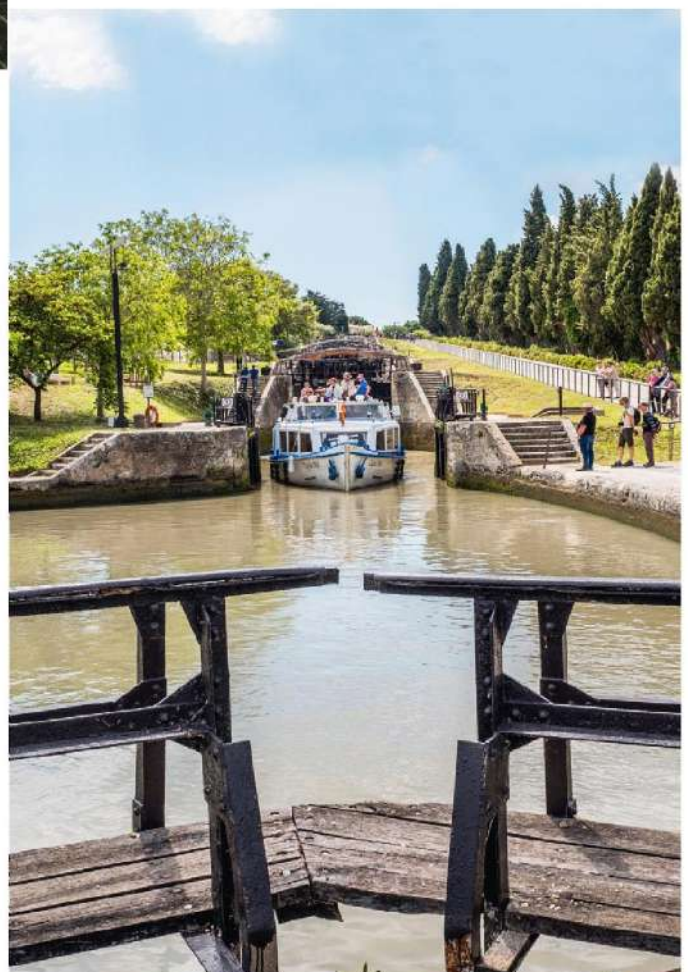
wilde concurreren met andere all-inclusive buffetten. Dat zou uitmonden in een prijzenoorlog. Hij wilde iets anders, iets unieks. Dat werd het gastronomisch buffet. Een geniale zet, want Les Grands Buffets is met een omzet van bijna vijftien miljoen euro per jaar een groot succes.

BÉZIERS Machtig gelegen

De avond valt over Béziers. De hitte verdampt in de avondlucht die langzaam roze kleurt. Vanaf de overkant van de rivier de Orb kijk ik uit op de stad. Een perfect plaatje: de boogbrug beneden, de kathedraal boven en zandstenen huizen op de flanken ertussenin. Wolken drijven traag over. Roze verandert in paars. En paars in donkerblauw.

Béziers is de kleinste van dit stedendriehoek, maar waarschijnlijk de bekendste. Vanwege de prachtige ligging op de heuvel en bovenal vanwege het Canal du Midi dat hier zijn grootste hindernis overbrugt: een hoogteverschil van 21 meter. Hiervoor werd een 'trap' van negen sluizen aangelegd, een 17de-eeuws kunststukje van techniek.

Pierre Paul Riquet, de bedenker van het kanaal, kwam uit Béziers. Hij overtuigde koning Lodewijk de Veertiende van de noodzaak van de waterweg. De Zonnekoning was snel overtuigd. Hij had genoeg van de peperdure route om het Iberisch schiereiland en het afdragen van belasting aan zijn grootste >

BÉZIERS: onder: de stad ligt prachtig boven het water; rechterpagina, met de klok mee: hotel In Situ, met ruimte voor hedendaagse kunst; het plein aan de Boulevard Jean Jaurès geeft Béziers nieuw elan. Volgende pagina's, met de klok mee: gevels in Le Bourg, het rustiger deel van het centrum van Narbonne; shoppen in het historische hart van Béziers; leuk adresje in Narbonne; de ontbijtruimte van hotel La Résidence, Narbonne.

rivaal, de koning van Spanje. Het 250 kilometer lange Canal du Midi loopt van Sète aan de Middellandse Zee tot Toulouse. Vandaar varen de schepen verder over het Canal de Garonne naar de Atlantische kust.

Les 9 Ecluses de Fonseranes, zoals het sluizencomplex heet, is recent gerenoveerd. Ook het terrein eromheen. Het passeren van een boot is er nog altijd een spektakel. De sluizen, die telkens volstromen of leeglopen, vormen samen een trap. Bij elke etappe klimt of daalt het schip, tot uiteindelijk de volle 21 meter zijn overbrugd. De laatste sluis functioneert niet meer omdat de route is verlegd. Daarvoor in de plaats is er een prachtige botenbrug gekomen, de *pont-canal*.

Béziers profiteerde tot in de 20ste eeuw van het kanaal. Vooral landbouwproducten vonden vanuit Béziers hun weg naar de markt. De komst van de spoorwegen maakte een einde aan de voorspoed en een wijncrisis stortte de

stad daarna nog verder in de ellende.

De geestelijk vader van de mooie jaren is niet vergeten. Een standbeeld van Paul Riquet kijkt uit over het Place Jean Jaurès. Het onlangs volledig vernieuwde plein vormt een levendig geheel met groen, water en terrasjes en is een goed vertrekpunt voor een zwerftocht door de oude stad. Over de Allées Paul Riquet, de Champs-Élysées van Béziers, langs het theater en het stadhuis, de oude begraafplaats, verborgen pleintjes en de kathedraal. Onderweg kom je beslist één of meer fresco's tegen van historische personen en gebeurtenissen zoals de opstand van de wijnboeren, het verzet tegen Napoleon III en Jean Moulin, Frankrijks bekendste verzetsheld, die in Béziers opgroeide.

Een dag lang neem ik de stad in me op. Om aan het einde van de middag neer te strijken op het Place de la Révolution, dat alles heeft wat een Frans pleintje mooi maakt: platanen, fontein en perfecte koffie bij Brasserie du Palais. •

TIPS EN ADRESSEN

PERPIGNAN

De stad

Perpignan heeft ongeveer 120.000 inwoners en is de hoofdstad van Frans Catalonië, dat grofweg het departement Pyrénées-Orientales beslaat. Hoewel de Catalaanse cultuur diep geworteld is, zijn er nauwelijks mensen die strijden voor onafhankelijkheid, zoals dat in Spanje wel gebeurt.
www.perpignantourisme.com

Eten & slapen

• Nyx Hotel

17 moderne kamers, allemaal verschillend, sommige met balkon. Het hotel staat net buiten de drukte, op loopafstand van het historische centrum. Heerlijk ontbijt op het terras.
www.nyxhotel.fr

• Hôtel de la Loge

Boetiekhotel in het hart van de oude stad. Het interieur is een mix van eigentijdse elementen in een 16de-eeuws decor. De kamers zijn allemaal verschillend.
www.hoteldelaloge.com

• Restaurant Le Figuier

Terras onder olijf- en palmbomen op een verscholen pleintje in de binnenstad. Catalaanse keuken met een mix van Frans, mediterraan en Spaans. Ook prima voor een bescheiden lunch met tapas. In de Rue du Figuier.

• La Carmagnole

Eenvoudig, vers, met passie bereid: daar staat dit restaurantje in de alternatieve Rue de la Révolution Française voor. Je eet er aan tafeltjes op straat. Ook geliefd bij de locals vanwege het *menu du jour* (lunch).

• Café Galeries Lafayette

Fijne uitrustplek op het dak van het warenhuis. Je kunt er onder meer sandwiches en gebak krijgen. Maar hier ga je vooral naartoe voor het uitzicht op het Place de la Résistance.
www.galeriesslafayette.com

• Le Marabouté

Jong en dynamisch restaurant met bio en vegetarisch als specialiteit. De brunch op zondag is uitgegroeid tot een must. Ook een topadres voor koffie met huisgemaakte zoetheid. Op het Place des Poilus.

NARBONNE

De stad

Als Narbo Martius was Narbonne de eerste Romeinse nederzetting in Gallië. Later speelde het onder meer nog een hoofdrol als zetel

van de aartsbisschop. Met de verzanding van de zijtak van de Aude raakte de stad op een zijspoor, waar het zich de laatste jaren aan ontworstelt. Met ongeveer 60.000 inwoners is het rivaal Béziers voorbij.
www.narbonne-tourisme.com

Eten & slapen

• La Résidence

Charmant hotelletje met eigentijdse lounge en ontbijtruimte. Perfect gelegen in de oude stad. Het is zo'n hotel dat je bij aankomst meteen omarmt. De 26 kamers in het 19de-eeuwse pand zijn comfortabel en met zorg ingericht.
hotel-laresidence-narbonne.fr

• **Les Grands Buffets**

Normaal houden we niet zo van all-inclusive buffetten. Maar dit is anders, hyper-Frans met gerechten uit de keuken van *grand-mère* en een kaasbuffet met ten minste 110 soorten kaas om bij na te tafelen.
www.lesgrandsbuffets.com

• **Le Figuier**

'*Cuisine d'ici et d'ailleurs*' staat er op de gevel. En zo kookt eigenaresse Cherifa ook. In haar gerechten brengt ze de Franse en Algerijnse keukens bij elkaar. Sympathiek adres. Ook voor koffie in de ochtend. Aan de Cours Mirabeau.

• **La Fringale**

Fijn adresje op het Place du Forum, waar veel studenten komen vanwege het streetfood. Iets meer trek? Probeer een gourmet burger.
www.lafringalenarbonne.com

BÉZIERS

De stad

Goed voor 50.000 inwoners en vooral bekend vanwege het Canal du Midi. De rijkdom van weleer is af te lezen aan de gevels in de oude stad. De laatste jaren probeert Béziers een nieuwe weg in te slaan. Zo werden onder meer het centrale

plein en het sluiscomplex volledig gerenoveerd.

beziers-in-mediterranee.com

Eten & slapen

• **Café Hôtel XIX**

Huiselijk, chic en hip tegelijk. De twaalf lichte kamers bevinden zich in een gerenoveerd pand aan het vernieuwde Place Jean Jaurès. Tot het concept horen ook een café en ijssalon met vintage look. Top: ontbijt op het plein.
www.hoteldixneuf.com

• **In Situ**

Designhotel dat bij de inrichting kunstenaars uit de regio heeft betrokken zoals Hervé Di Rosa, Bernard Pras, Eric Liot en Jean Denant. Hun werk zorgt steeds voor verrassingen. Op loopafstand van de historische kern.
www.insituhotel.com

• **Le Chameau Ivre**

Cave, bistrot, bar à vins et tapas. Binnen eet je er tussen de wijnflessen, buiten onder de palmbomen van het Place Jean Jaurès. Er worden tal van kleine gerechten geserveerd met een Catalaanse én internationale karakter. Verse producten, en bijzondere wijnen op de kaart.
www.lechameauivre.fr

• **Brasserie du Palais**

Dit barretje annex restaurant heeft één grote troef: een terras op het leukste pleintje van Béziers. Het Place de la Révolution is er eentje uit het boekje, met platanen en fontein. Als straks het nieuwe stedelijk museum wordt geopend in het voormalige Paleis van Justitie – ook aan het plein – zal het nog moeilijker worden om er een plaatsje te vinden.

PRAKTISCHE INFO

Bereikbaarheid

Narbonne, de stad in het midden, ligt op ongeveer 1250 kilometer autorijden vanaf Utrecht. Vliegverbindingen zijn er met onder meer Montpellier en Toulouse. De TGV stopt in Perpignan.

Vervoer ter plaatse

In de drie steden is eigen vervoer overbodig. De meeste bezienswaardigheden liggen op loopafstand van elkaar. Je kunt ook fietsen huren.

Meer informatie

- www.tourisme-pyrenees-orientales.com
- www.audetourisme.com
- www.herault-tourisme.com
- www.tourisme-occitanie.com
- www.france.com